

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 31/1/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 128/120562

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Υπομέτρο 6.1 του ΠΑΑ 2014 – 2020 για τους Νέους Γεωργούς»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση - ΑΚΕ 1134/89/13.11.2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση ΑΚΕ που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Φ. Αραμπατζή**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το υπομέτρο 6.1 των νέων γεωργών αφορά στην υποστήριξη επιχειρηματικού σχεδίου και όχι επενδυτικού. Συγκεκριμένα, το εν λόγω υπομέτρο συνδέεται με την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου με αναφορά των στόχων, των οροσήμων και των δράσεων για την επίτευξη αυτών. Μεταξύ των δράσεων ενδέχεται να συγκαταλέγονται, ενδεικτικά, η απόκτηση γης, η κατάρτιση, καθώς και άλλες δράσεις, όπου η πραγματοποίηση επενδύσεων αποτελεί και αυτή ενδεικτική δράση αλλά όχι αποκλειστική. Συνακόλουθα, η ενίσχυση δύναται να καλύπτει πλήθος λειτουργικών ή άλλων δαπανών για την εγκατάσταση του νέου γεωργού και την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. ενοικίαση γης, ασφαλιστικές δαπάνες). Για τον λόγο αυτόν, δεν αναφέρονται επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών και το εν λόγω υπομέτρο δεν συνδέεται με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ 1305/2013 περί επιλέξιμων επενδύσεων, αλλά η καταβολή του ποσού ενίσχυσης γίνεται κατ' αποκοπήν (και όχι βάσει τιμολογίων) και εξαρτάται από την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Ειδικά η καταβολή της τελευταίας δόσης γίνεται μετά από τον έλεγχο της ορθής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου (με επίτευξη των συναφών στόχων).

Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω, αναφέρονται ενδεικτικά τα εξής:

- *Καν. (ΕΕ) 1305/2013 (Άρθρο 19 § 5): Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) καταβάλλεται σε δύο δόσεις τουλάχιστον, για περίοδο πέντε ετών κατ' ανώτατο όριο. Οι δόσεις μπορούν να είναι φθίνουσες. Η καταβολή της τελευταίας δόσης, δυνάμει της παραγράφου 1 σημεία α)ι) και α)ii) εξαρτάται από την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.*
- *Καν. (ΕΕ) 702/2013 (Άρθρο 18 § 6): Για τους νέους γεωργούς, η τελευταία τμηματική καταβολή ή δόση της ενίσχυσης εξαρτάται από την ορθή εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α).*

Κατά την εκπόνηση του ελληνικού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ακολουθήθηκαν και οι σχετικές οδηγίες, οι οποίες εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή / DG AGRI (Measure Fiche, Q&As) και δίνουν έμφαση στον «μη επενδυτικό» χαρακτήρα του υπομέτρου 6.1, αναφέροντας τα εξής:

- Το επιχειρηματικό σχέδιο και οι σχετικοί στόχοι θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο διατήρησης (5ετής διάρκεια κατ' ανώτερο) και να είναι ελέγξιμοι εντός αυτής της περιόδου. Αν ένας νέος γεωργός θέτει τυχόν μεσο- ή μακρο-πρόθεσμους στόχους πέραν της 5ετούς περιόδου διατήρησης, εναπόκειται στο Κράτος Μέλος και τη Διαχειριστική Αρχή αν θα αναλάβει την παρακολούθηση και έλεγχο αυτών, λαμβάνοντας υπόψη ζητήματα ελεγχσιμότητας και επαληθευσσιμότητας αυτών»
- Η στήριξη εκκίνησης του Άρθρου 19(1)(α) του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 δεν είναι μια στήριξη για επενδύσεις, συνδεδεμένη με το άρθρο 45 του ίδιου κανονισμού, και δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς το είδος του κόστους που μπορεί να καλύψει, έτσι μπορεί να καλύπτει λειτουργικά ή άλλα είδη κόστους (π.χ. αγορά ή μίσθωση γης, κάλυψη γενικών εξόδων). Για τον λόγο αυτό δεν αναφέρονται επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών – κόστη που καλύπτει.

Επιπρόσθετα, κατά τις διαπραγματεύσεις με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του ελληνικού ΠΑΑ, από μέρους της Επιτροπής επισημάνθηκε για το υπομέτρο 6.1 ότι εντός της αναφερόμενης 5ετίας διατήρησης θα πρέπει να έχει καταβληθεί και η τελευταία δόση της ενίσχυσης, οπότε η χρονική διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου θα πρέπει να είναι μικρότερη της 5ετίας (λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα, το οποίο θα μεσολαβήσει μετά το τέλος του επιχειρηματικού σχεδίου για την υποβολή του τελικού αιτήματος πληρωμής από τον δικαιούχο και για τους διοικητικούς και λοιπούς ελέγχους προς εξακρίβωση της ορθής ολοκλήρωσης και την καταβολή της τελικής πληρωμής). Για τους λόγους αυτούς, η χρονική διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου διαμορφώθηκε στα 3-4 έτη.

Με βάση και τα παραπάνω, το Ελληνικό ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/DG AGRI στο τέλος του 2015 [αρ. απόφασης C(2017) 8693/16.12.2017].

Σε συμφωνία με το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-20 και το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, βρίσκεται και το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο για το υπομέτρο 6.1. Η αριθμ. 8585/10-10-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 20» (Β'3322/2016), έτσι όπως έχει τροποποιηθεί από την αριθμ 3498/31-3-2017 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της αριθμ. 8585/10-10-2016 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 3322/Β'/2016) "Λεπτομέρειες εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020"» (Β'1277/12.4.2017), καθορίζουν το επιχειρηματικό σχέδιο, τους στόχους αυτού και το λοιπό πλαίσιο, καθώς και τις δεσμεύσεις για την ορθή ολοκλήρωση αυτού (ενδεικτικά αναφέρονται τα άρθρα 9-12).

Πρέπει να επισημανθεί ότι στους ενδεικτικούς στόχους, που περιγράφονται στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο, δεν συγκαταλέγεται η υλοποίηση επενδύσεων, αλλά περιέχονται άλλοι ποσοτικοί ή ποιοτικοί στόχοι, όπως η αύξηση της συνολικής παραγωγικής δυναμικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, η αναπροσαρμογή της παραγωγικής κατεύθυνσης της εκμετάλλευσης προς την κτηνοτροφία, η πιστοποίηση της παραγωγής (βιολογική ή ολοκληρωμένη διαχείριση), η βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά, καθώς και η συμμετοχή σε δράσεις κατάρτισης. Επίσης, το ποσό ενίσχυσης διαμορφώνεται σε 17.000 έως 22.000 ευρώ, στη βάση κοινωνικό – οικονομικών κριτηρίων.

Τα δύο τελευταία στοιχεία (στόχοι και ποσό ενίσχυσης) «ενισχύουν» το γεγονός ότι το υπομέτρο 6.1 δεν έχει επενδυτικό χαρακτήρα, αλλά προορίζεται, κυρίως, να καλύψει λειτουργικές δαπάνες, που έχουν σχέση με την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. αγορά σπόρων ή αναλωσίμων για την εκμετάλλευση) ή την τήρηση των δεσμεύσεων που τίθενται, μεταξύ αυτών και η διατήρηση της ιδιότητας του επαγγελματία αγρότη και η ασφάλιση στον ΟΓΑ (π.χ. ασφαλιστικές καλύψεις, φορολογικές ή άλλες γενικές δαπάνες του αρχηγού). Άλλωστε, συνήθης πρακτική διαχρονικά για τους νέους γεωργούς είναι η υλοποίηση των επενδύσεων να υποστηρίζεται από ξεχωριστό μέτρο του ΠΑΑ (βλ. Σχέδια Βελτίωσης, Υπομέτρο 4.1 στο ΠΑΑ 2014-20), κάτι που έγινε και στην παρούσα προγραμματική περίοδο 2014-20 (βλ. σχετική προκήρυξη δράσεων σχεδίων βελτίωσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/PROGRAMATA_AGRO_ANAPTIJH/prosklhsh_metro4_13849_141217.pdf).

Επιπλέον, αναφέρεται ότι αν και η χρονική διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου ορίζεται στα 3-4 έτη, σύμφωνα με το άρθρο 10 §2 της προαναφερόμενης ΥΑ, οι δεσμεύσεις, μεταξύ αυτών και η διατήρηση της ιδιότητας του επαγγελματία αγρότη, θα πρέπει να τηρούνται μέχρι την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ήτοι επεκτείνεται η τήρησή τους και μετά το πέρας των 3-4 ετών και την υποβολή του αιτήματος πληρωμής, μέχρι την ολοκλήρωση των σχετικών διοικητικών ή άλλων διαδικασιών για την εξακρίβωση της ορθής ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου (αναφέρεται ενδεικτικά η έκδοση και ο έλεγχος της εξατομίκευσης ΟΣΔΕ της αντίστοιχης χρονιάς) και την καταβολή της τελευταίας δόσης της ενίσχυσης.

Συνεκτιμώντας όλα τα ανωτέρω (μικρό ύψος ενίσχυσης, τήρηση δεσμεύσεων έως ορθή υλοποίηση, μη επενδυτικός χαρακτήρας του υπομέτρου 6.1, αναλογικότητα σε σχέση με απαιτήσεις επαληθευσιμότητας και ελεγχσιμότητας για μακροχρόνιες), αποφασίστηκε να μην υπάρχουν μακροχρόνιες υποχρεώσεις μετά την ορθή υλοποίηση και πληρωμή του μέτρου (ανώτερο 5ετία), κάτι που βρίσκεται σε συμφωνία με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο που περιγράφηκε παραπάνω.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Φ. Αραμπατζή